Informacje statystyczne
Statistical information

Urząd Statystyczny
w Białymstoku

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie podlaskim w 2020 r.

Budgets of local self-government units in Podlaskie Voivodship in 2020

Białystok 2021

Informacje statystyczne
Statistical information

Urząd Statystyczny
w Białymstoku

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie podlaskim w 2020 r.

Budgets of local self-government units of Podlaskie Voivodship in 2020

Urząd Statystyczny w Białymstoku Statistical Office in Białystok

Białystok 2021

Opracowanie merytoryczne
Content-related works

Urząd Statystyczny w Białymstoku
Statistical Office in Białystok

pod kierunkiem
supervised by

dr hab. Doroty Wyszkowskiej

Zespół autorski
Editorial team

Anna Rogalewska, Urszula Słucka

Prace redakcyjne
Editorial work

Sylwia Monika Jasińska, Anna Szeszko

Tłumaczenie
Translation

Kinga Justyna Karwowska

Skład i opracowanie graficzne
Typesetting and graphics

Sylwia Monika Jasińska

Publikacja dostępna na stronie
Publications available on website

bialystok.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Białymstoku przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji pt. „Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie podlaskim”, w której zaprezentowano szeroki zestaw informacji o dochodach, wydatkach i wynikach budżetów podlaskich gmin, powiatów i miast na prawach powiatu oraz o budżecie województwa. Przygotowano ją w wersji elektronicznej, a tablice zostały sporządzone w formacie XLSX w celu ułatwienia Odbiorcom prowadzenia własnych obliczeń i analiz.

Opracowanie składa się z części analitycznej oraz tabelarycznej. Komentarz analityczny zawiera opis sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego województwa zilustrowany wykresami. W tablicach przedstawiono wielkość i strukturę budżetów oraz ich zróżnicowanie wynikające z odmiennych zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego różnych szczebli.

Dane zaprezentowane w publikacji dotyczą jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa podlaskiego, a wybrane informacje i wskaźniki przedstawiono na tle kraju. W opracowaniu zostały zamieszczone dane za 2020 r., ale w celu uzyskania pełniejszego obrazu finansów publicznych w regionie, podstawowe informacje zaprezentowano w zestawieniu z wynikami badań z lat 2005–2019.

Przekazując Państwu niniejszą publikację, mam nadzieję, że będzie ona źródłem przydatnych informacji dla osób i instytucji zainteresowanych problematyką finansów publicznych w województwie podlaskim. Jednocześnie zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazywanie uwag i sugestii, które będą pomocne w kształtowaniu treści jej kolejnych edycji.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Białymstoku
Ewa Kaminska-Gawryluk

Białystok, październik 2021 r.

Preface

Statistical Office in Białystok is pleased to present the next edition of the publication "Budgets of local self-government units in Podlaskie Voivodship" containing a wide set of data on budget revenue, expenditure, and financial results of gminas, powiats, cities with powiat status as well as the voivodship budget. The publication has been prepared in an electronic format and tables have been presented in an XLSX format so as to make it possible to easily do calculations and prepare analyses by the Reader himself.

The elaboration consists of analytical and table parts. The analytical commentary contains the description of the financial situation of local government units of the voivodship with charts to illustrate the situation in a better way. The tables present budgets, their structure, and differences between them stemming from the differences of the tasks carried out by local government units at different levels.

Data presented in the publication concern local government units from Podlaskie Voivodship whereas certain information and indices have been presented against the background of the country. Data presented in the publication concern 2020 but to provide a more complete view of public finances in the region, basic information has been presented together with the results of surveys from 2005–2019.

Presenting this publication, I hope it will be a source of useful information for individuals and institutions interested in the theme of public finances in Podlaskie Voivodship. At the same time, I would like to ask for comments and suggestions that would be helpful in preparing next editions of this publication.

Director
Statistical Office in Białystok

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, October 2021

Spis treści
Contents

Przedmowa 3
Preface 4

Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty 7
Symbols. Major abbreviations

Synteza 8
Executive summary

Budżety jednostek samorządu terytorialnego 8
Budgets of local self-government units

Budżety gmin 11
Gminas' budgets

Budżety powiatów 14
Powiats' budgets

Budżety miast na prawach powiatu 16
Budgets of cities with a powiat status

Budżet województwa 18
Voivodship budget

Wykresy
Charts

Wykres 1. Struktura dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w 2019 r. 8
Chart 1. Revenue and expenditure structure of local self-government units in 2019

Wykres 2. Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2019 r. 9
Chart 2. Revenue structure of local self-government units by types in 2019

Wykres 3. Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2019 r. 10
Chart 3. Expenditure structure of local self-government units by types in 2019

Wykres 4. Struktura dochodów gmin według rodzajów w 2019 r. 12
Chart 4. Gminas' revenue structure by types in 2019

Wykres 5. Struktura wydatków gmin według rodzajów w 2019 r. 13
Chart 5. Gminas' expenditure structure by types in 2019

Wykres 6. Struktura dochodów powiatów według rodzajów w 2019 r. 14
Chart 6. Powiats' revenue structure by types in 2019

Wykres 7. Struktura wydatków powiatów według rodzajów w 2019 r. 15
Chart 7. Powiats' expenditure structure by types in 2019

Wykres 8. Struktura dochodów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2019 r. 16
Chart 8. Revenue structure of cities with a powiat status by types in 2019

Wykres 9. Struktura wydatków miast na prawach powiatu według rodzajów w 2019 r. 17
Chart 9. Expenditure structure of cities with a powiat status in 2019

Wykres 10. Struktura dochodów województwa według rodzajów w 2019 r. 18
Chart 10. Voivodship revenue structure by types in 2019

Wykres 11. Struktura wydatków województwa według rodzajów w 2019 r. 19
Chart 11. Voivodship expenditure structure by types in 2019

Uwagi metodyczne 20
Methodological notes 22

Tablice dostępne wyłącznie w formacie xlsx
Tables available only in xlsx format

Tablica 1. Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego na tle kraju w 2019 r.
Table 1. Revenue and expenditure of local self-government units against the background of the country in 2019
Tablica 2. Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego
Table 2. Revenue and expenditure of local self-government units
Tablica 3. Dochody jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów
Table 3. Revenue of local self-government units by type
Tablica 4. Dochody jednostek samorządu terytorialnego według działów
Table 4. Revenue of local self-government units by sections
Tablica 5. Dochody gmin według rodzajów w 2019 r.
Table 5. Gminas' revenue by types in 2019
Tablica 6. Dochody gmin według działów w 2019 r.
Table 6. Gminas' revenue by sections in 2019
Tablica 7. Dochody powiatów według rodzajów w 2019 r.
Table 7. Powiats' revenue by types in 2019
Tablica 8. Dochody powiatów według działów w 2019 r.
Table 8. Powiats' revenue by sections in 2019
Tablica 9. Dochody miast na prawach powiatu według rodzajów w 2019 r.
Table 9. Revenue of cities with powiat status by types in 2019
Tablica 10. Dochody miast na prawach powiatu według działów w 2019 r.
Table 10. Revenues of cities with powiat status by sections in 2019
Tablica 11. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów
Table 11. Expenditure of local self-government units by types
Tablica 12. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego według działów
Tablica 12. Expenditure of local self-government units by sections
Tablica 13. Wydatki gmin według rodzajów w 2019 r.
Table 13. Gminas' expenditure by types 2019
Tablica 14. Wydatki gmin według działów w 2019 r.
Table 14. Gminas' expenditure by sections in 2019
Tablica 15. Wydatki powiatów według rodzajów w 2019 r.
Table 15. Powiats' expenditure by types in 2019
Tablica 16. Wydatki powiatów według działów w 2019 r.
Table 16. Powiats' expenditure by sections in 2019
Tablica 17. Wydatki miast na prawach powiatu według rodzajów w 2019 r.
Table 17. Expenditure of cities with powiat status by types in 2019
Tablica 18. Wydatki miast na prawach powiatu według działów w 2019 r.
Table 18. Expenditure of cities with powiat status by sections in 2019
Tablica 19. Dochody i wydatki gmin na 1 mieszkańca w 2019 r.
Table 19. Gminas' revenue and expenditure per capita in 2019
Tablica 20. Dochody i wydatki powiatów na 1 mieszkańca w 2019 r.
Table 20. Powiats' revenue and expenditure per capita in 2019
Tablica 21. Dochody i wydatki miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2019 r.
Table 21. Revenue and expenditure of cities with powiat status per capita in 2019

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, tablice, wykresy i uwagi metodyczne.
In English version: preface, contents, tables, charts and methodological notes.

Objaśnienia znaków umownych
Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” ”Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty
Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Complete name
zł PLN	złoty zloty
tys.	tysiąc
mln	milion
r.	rok
np.	na przykład
p. proc.	punkt procentowy
poz.	pozycja
tj. i.e.	to jest that is
Dz. U.	Dziennik Ustaw

Synteza
Executive summary

Budżety jednostek samorządu terytorialnego
Budgets of local self-government units

Według stanu w dniu 1 stycznia 2020 r., na terenie województwa podlaskiego funkcjonowało 14 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu oraz 118 gmin[1]. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania gmin oraz powiatów i sporządzają jeden budżet, dlatego też dochody i wydatki gmin podane zostały bez dochodów i wydatków gmin mających status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu przedstawiono łącznie dla części gminnej oraz powiatowej. Zatem dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą 115 gmin, wśród których 10 posiadało status gminy miejskiej, 27 – gminy miejsko-wiejskiej, a 78 – gminy wiejskiej. Liczba jednostek na poszczególnych poziomach i ich status nie uległy zmianie w porównaniu z poprzednim rokiem.

Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r. kształtowały się następująco:
Budget revenue, expenditure and the result of local self-government units in 2020 was as follows:

Wyszczególnienie Specification	Dochody Revenue	Wydatki Expenditure	Wynik Result	Dochody Revenue	Wydatki Expenditure	Dochody Revenue	Wydatki Expenditure	Wynik Result	Dochody Revenue	Wydatki Expenditure
						na 1 mieszkańca per capita				
	w tys. zł in thousand PLN			2019=100		w zł in PLN			2019=100	
Ogółem Total	**9310112,3**	**9161267,0**	**148845,3**	**104,5**	**101,8**	**7 912,89**	**7 786,38**	**126,51**	**104,8**	**102,0**
Gminy[a] Gminas[a]	4220414,8	4032853,5	187561,3	108,7	106,4	5 654,28	5 403,00	251,28	109,1	106,8
miejskie urban	894457,1	876763,6	17693,5	113,0	108,9	5 513,04	5 403,98	109,06	113,6	109,5
miejsko-wiejskie urban-rural	1309237,4	1259886,0	49351,4	109,1	108,2	5 473,13	5 266,82	206,31	109,1	108,1
wiejskie rural	2016720,3	1896204,0	120516,4	106,7	104,1	5 846,35	5 496,98	349,37	107,3	104,7
Powiaty Powiats	1036961,3	989364,4	47596,9	101,4	104,0	1 389,27	1 325,50	63,77	101,8	104,4
Miasta na prawach powiatu City with powiat status	3212136,7	3278001,5	–65864,8	103,0	100,1	7 467,20	7 620,32	–153,11	103,0	100,1
Województwo Voivodship	840599,5	861047,6	–20448,1	95,1	87,3	714,45	731,82	–17,38	95,3	87,5

a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gminas which are cities with a powiat status.

W 2020 r. jednostki samorządu terytorialnego województwa podlaskiego osiągnęły dochody ogółem w wysokości 9310,1 mln zł. Były one o 4,5% wyższe od uzyskanych w 2019 r. i stanowiły 3,1% łącznych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z terenu całego kraju.

[1] W tym 3 gminy mające status miasta na prawach powiatu.

Wykres 1. Struktura dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r.
Chart 1. Revenue and expenditure structure of local self-government units in 2020

a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu
a Excluding gminas that are cities with a powiat status.

Spośród jednostek samorządu terytorialnego w województwie podlaskim największy udział w realizacji dochodów, wynoszący 45,3% (w 2019 r. – 43,6%), miały gminy. Stosunkowo wysoki odsetek, sięgający 34,5% (rok wcześniej – 35,0%), stanowiły dochody miast na prawach powiatu. Udział dochodów powiatów ukształtował się na poziomie 11,2% (przed rokiem – 11,5%), zaś województwa – 9,0% (w poprzednim roku – 9,9%).

Z ogólnej kwoty dochodów jednostek samorządu terytorialnego na dochody własne przypadało 3833,5 mln zł (41,2%), co oznacza ich wzrost o 7,3% w stosunku do 2019 r. Największy ich udział w dochodach ogółem odnotowano w miastach na prawach powiatu, gdzie wyniósł on 44,8%. W gminach ukształtował się na poziomie 40,9%, w powiatach – 38,8%, zaś w województwie – 31,7%.

W 2020 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymały dotacje w kwocie 3081,9 mln zł (33,1% dochodów ogółem), tj. o 2,6% niższej niż rok wcześniej. Udział dotacji w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego wahał się od 24,8% w powiatach do 39,1% w województwie.

Wykres 2. Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2020 r.
Chart 2. Revenue structure of local self-government units by types in 2020

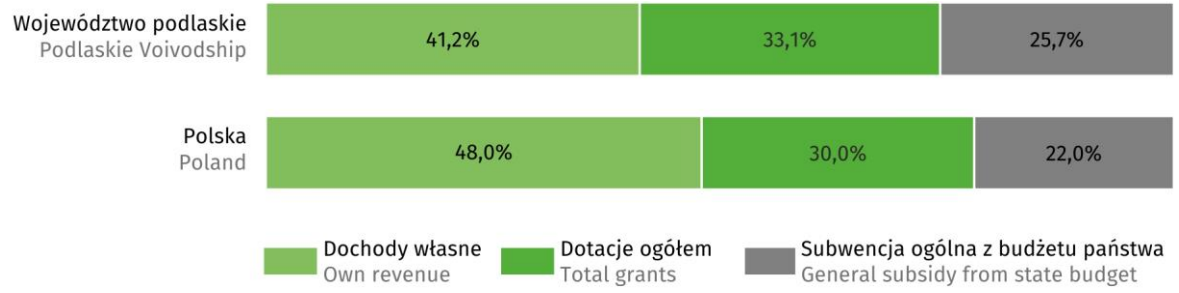

Ponadto jednostkom samorządu terytorialnego przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa w kwocie 2394,7 mln zł (25,7% dochodów ogółem), czyli o 10,4% wyższej niż rok wcześniej. Ich dominujący składnik (62,4%) stanowiła część oświatowa – 1493,6 mln zł. Największy udział subwencji ogólnej odnotowano w dochodach powiatów (36,4%), a najmniejszy – w dochodach miast na prawach powiatu (23,7%).

W 2020 r. dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadające na 1 mieszkańca województwa podlaskiego ukształtowały się na poziomie 7913 zł, tj. o 4,8% wyższym niż rok wcześniej.

Łączne wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa podlaskiego poniesione w 2020 r. wyniosły 9161,3 mln zł i były o 1,8% wyższe niż w 2019 r. Stanowiły one 3,1% wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

Wśród jednostek samorządu terytorialnego w województwie podlaskim największy udział w wydatkach, wynoszący 44,0% (w 2019 r. – 42,1%), miały gminy, a następnie miasta na prawach powiatu – 35,8% (rok wcześniej – 36,4%). Udział wydatków województwa ukształtował się na poziomie 9,4% (przed rokiem – 10,9%), zaś powiatów – 10,8% (w poprzednim roku – 10,6%).

Głównym obciążeniem budżetów jednostek samorządu terytorialnego były wydatki bieżące. W 2020 r. wyniosły one 7202,4 mln zł i stanowiły 78,6% wydatków ogółem. Oznacza to, że zwiększyły się one w odniesieniu do 2019 r. o 8,7%. Z ogólnej kwoty wydatków bieżących najwięcej, bo aż 2505,3 mln zł (27,3% łącznych wydatków jednostek samorządu terytorialnego) przeznaczono na wynagrodzenia, a 1359,3 mln zł (14,8%) na zakup materiałów i usług. Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem jednostek samorządu terytorialnego oscylował od 49,5% w województwie do 84,2% w miastach na prawach powiatu. Najwyższy odsetek środków przeznaczonych na wynagrodzenia stwierdzono w powiatach (38,8%), zaś najniższy – w województwie (12,0%). Zakup materiałów i usług stanowił największe obciążenie dla budżetów powiatów (16,4% ich wydatków), a najmniejsze – dla budżetu województwa (12,6%).

W 2020 r. jednostki samorządu terytorialnego przeznaczyły na wydatki majątkowe 1958,8 mln zł (21,4% wydatków ogółem), tj. o 17,6% mniej niż przed rokiem. Z tego na inwestycje przekazano 1943,7 mln zł (21,2% wydatków ogółem), co stanowiło niemal całość wydatków majątkowych (99,2%). Wydatki majątkowe stanowiły największy odsetek w budżecie województwa (50,5% ogólnych wydatków województwa), a najmniejszy – w budżetach miast na prawach powiatu (15,8%).

Wykres 3. Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2020 r.
Chart 3. Expenditure structure of local self-government units by types in 2020

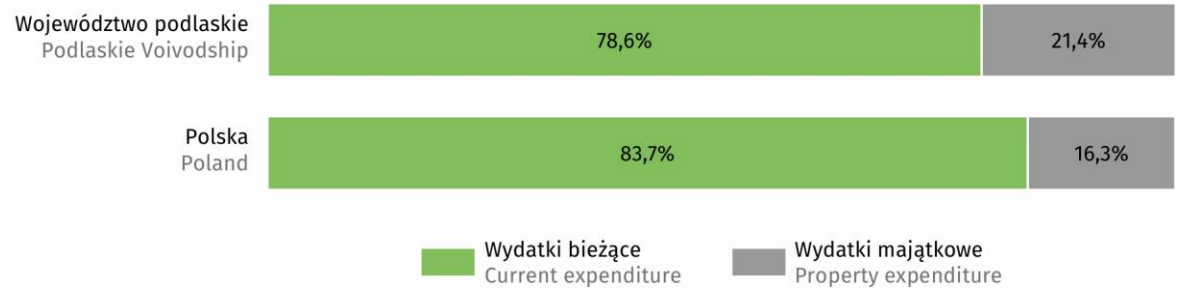

W 2020 r. największy udział w strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej miały nakłady na oświatę i wychowanie (27,1%), rodzinę (19,2%) oraz na transport i łączność (17,7%). Środki przeznaczone na oświatę i wychowanie były największym obciążeniem dla budżetów miast na prawach powiatu i gmin (stanowiąc odpowiednio 34,5% i 27,6% wydatków wskazanych jednostek samorządu terytorialnego), wydatki na rodzinę – dla budżetów gmin (26,1%) i miast na prawach powiatu (20,2%), natomiast środki na transport i łączność – dla budżetów województwa (57,0%) i powiatów (25,2%).

Łączne wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2020 r. osiągnęły 7786 zł (o 2,0% więcej niż przed rokiem).

Jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa podlaskiego zamknęły 2020 r. łączną nadwyżką w wysokości 148,8 mln zł (wobec deficytu w kwocie 96,9 mln zł w 2019 r.). W analizowanym roku budżety miast na prawach powiatu i województwa odnotowały ujemny wynik finansowy, natomiast gminy i powiaty wypracowały nadwyżki budżetowe.

Budżety gmin
Gminas' budgets

W 2020 r. łączne dochody gmin (bez miast na prawach powiatu) w województwie podlaskim wyniosły 4220,4 mln zł i stanowiły 2,8% dochodów gmin w kraju. W odniesieniu do 2019 r. dochody te wzrosły o 8,7%, przy czym dochody gmin miejskich zwiększyły się o 13,0%, miejsko-wiejskich – o 9,1%, a wiejskich – o 6,7%.

Największy udział w dochodach gmin ogółem w województwie miały gminy wiejskie – 47,8%. Dochody gmin miejsko-wiejskich stanowiły 31,0%, a gmin miejskich – 21,2% dochodów wszystkich gmin.

W omawianym roku głównym źródłem dochodów gmin były dochody własne w kwocie 1727,1 mln zł, tj. o 12,2% wyższej niż w 2019 r. Stanowiły one 40,9% ich łącznych dochodów. Odsetek dochodów własnych w dochodach ogółem tej grupy jednostek samorządu terytorialnego przekroczył przeciętny poziom w województwie w 40 gminach. Ich udział w dochodach poszczególnych gmin był zróżnicowany i wahał się od 21,0% w gminie Zbójna do 73,8% w gminie Mielnik. Największą część (29,2%) dochodów własnych gmin stanowił udział w podatku dochodowym od osób fizycznych. Wpływy z tego tytułu wyniosły 503,6 mln zł i były o 1,5% niższe niż przed rokiem.

Dochody gmin z tytułu dotacji w 2020 r. osiągnęły 1484,1 mln zł, co oznacza wzrost o 7,2% w ujęciu rocznym. Ich odsetek w dochodach omawianych jednostek samorządu terytorialnego ukształtował się na poziomie 35,2%. Największy udział w ogólnej kwocie dotacji, sięgający 87,0%, miały dotacje celowe, a ich wartość wyniosła 1290,5 mln zł (30,6% dochodów gmin ogółem). Środki z tytułu tych dotacji stanowiły największy odsetek w dochodach gmin Klukowo (41,1%) i Kulesze Kościelne (38,2%).

W 2020 r. gminy województwa podlaskiego otrzymały z budżetu państwa subwencję ogólną w wysokości 1009,2 mln zł, tj. o 5,3% wyższą niż rok wcześniej, a jej udział w strukturze dochodów gmin ukształtował się na poziomie 23,9%. Główną składową subwencji stanowiła część oświatowa, na którą przypadało 56,6% jej ogólnej kwoty. Udział subwencji ogólnej w dochodach gmin kształtował się między 6,6% w gminie Mielnik, a 40,9% w gminie Zbójna.

W 2020 r. dochody gmin województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 5654 zł, tj. o 9,1% więcej niż przed rokiem. Najwyższą ich wartość odnotowano w gminie Mielnik – 9934 zł, natomiast najniższą w gminie Grodzisk – 4433 zł.

Wykres 4. Struktura dochodów gmin według rodzajów w 2020 r.
Chart 4. Gminas' revenue structure by types in 2020

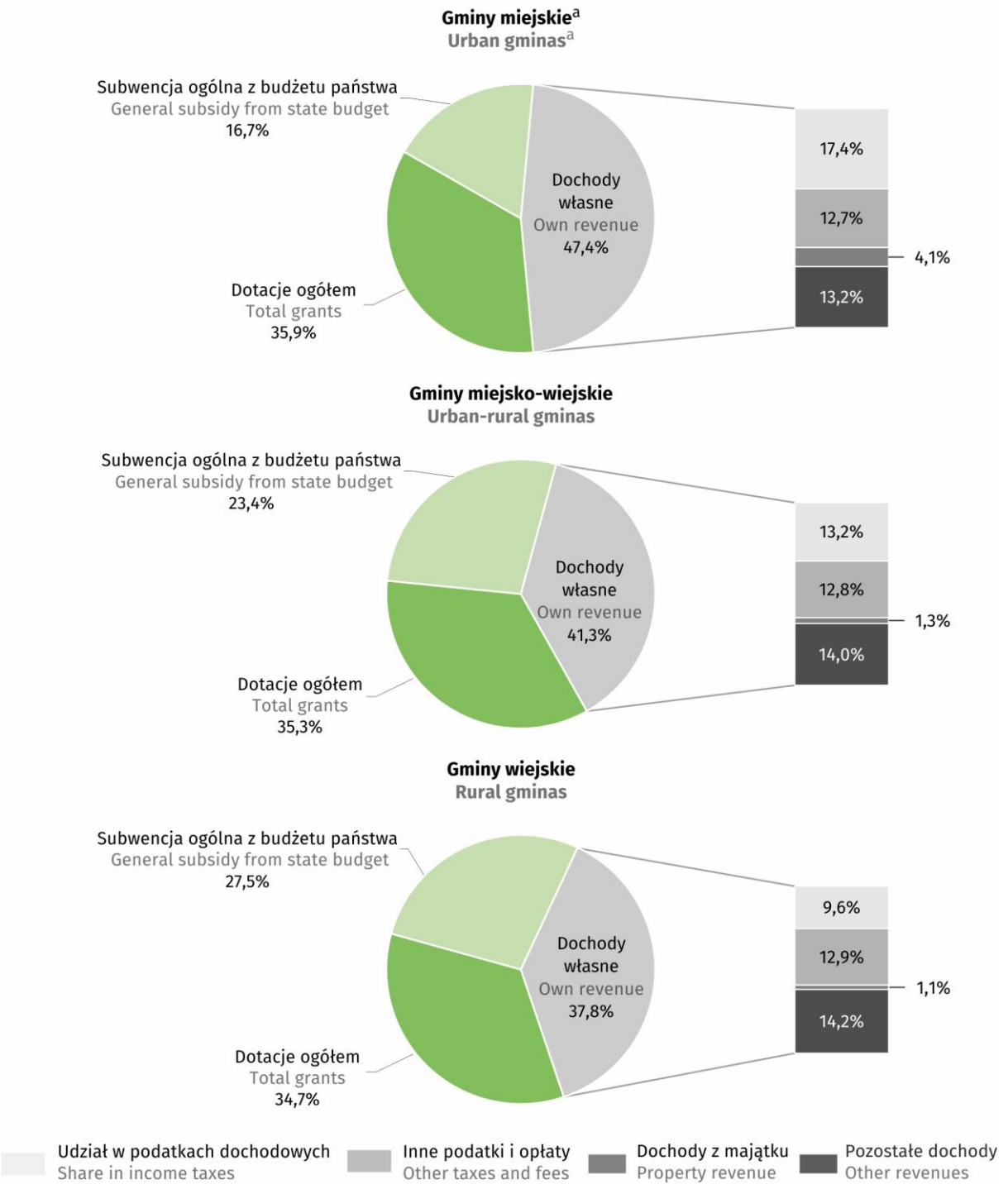

a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu
a Excluding gminas that are cities with a powiat status.

W omawianym roku wydatki gmin (bez miast na prawach powiatu) w województwie podlaskim wyniosły 4032,9 mln zł i stanowiły 2,8% wydatków gmin w Polsce. W odniesieniu do 2019 r. ich wartość zwiększyła się o 6,4%. Wzrost wydatków w skali roku odnotowano w gminach miejskich województwa (o 8,9%), gminach miejsko-wiejskich (o 8,2%) i gminach wiejskich (o 4,1%).

Największy udział w wydatkach gmin w województwie miały gminy wiejskie (47,0%), następnie gminy miejsko-wiejskie (31,3%), a najmniejszy – gminy miejskie (21,7%).

Głównym obciążeniem budżetów gmin były wydatki bieżące, które wyniosły 3278,4 mln zł i stanowiły 81,3% wydatków ogółem, a ich wartość wzrosła o 7,0% w odniesieniu do 2019 r. Wśród wydatków gmin 1133,9 mln zł (28,1%) stanowiły świadczenia na rzecz osób fizycznych, które wzrosły o 13,0% w stosunku do poprzedniego roku. Największy udział tych świadczeń odnotowano w wydatkach gminy Zbójna (36,7%), a najmniejszy odsetek środków przeznaczono na ten cel w gminie Mielnik (12,1%).

Poza wydatkami bieżącymi, gminy ponosiły wydatki majątkowe, które w 2020 r. wyniosły 754,5 mln zł i były o 3,7% wyższe w odniesieniu do zanotowanych w poprzednim roku. Stanowiły one 18,7% łącznych wydatków omawianych jednostek samorządu terytorialnego i prawie w całości (99,6%) zostały przeznaczone na inwestycje. W 2020 r. poziom wydatków inwestycyjnych poniesionych przez gminy osiągnął wartość 751,4 mln zł i zwiększył się w skali roku o 3,7%. W poszczególnych gminach udział środków przeznaczonych na inwestycje w ogólnej puli wydatków był bardzo zróżnicowany i kształtował się od 0,4% w gminie Kołaki Kościelne do 44,9% w gminie Perlejewo.

Wykres 5. Struktura wydatków gmin według rodzajów w 2020 r.
Chart 5. Gminas' expenditure structure by types in 2020

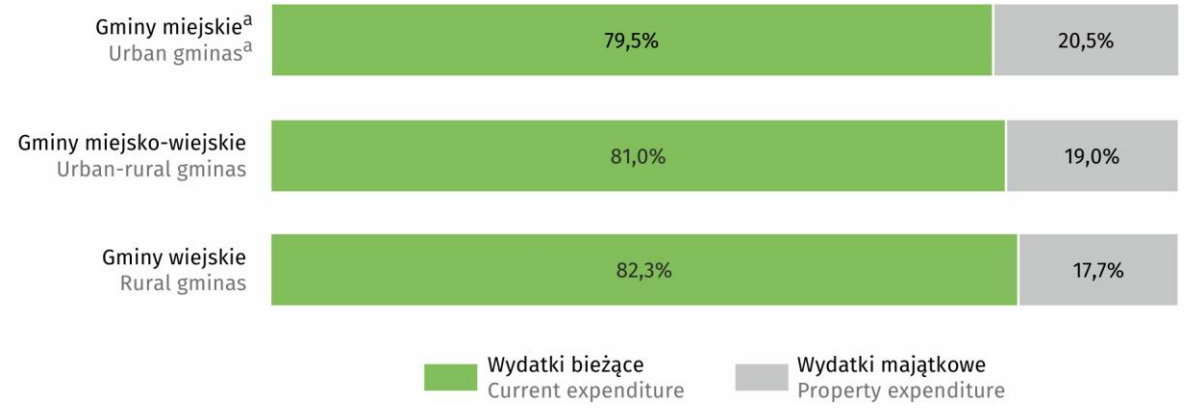

a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu
a Excluding gminas that are cities with a powiat status.

W strukturze wydatków gmin województwa podlaskiego według działów w 2020 r. największy udział miały oświata i wychowanie (27,6%) oraz rodzina (26,1%). Wydatki na oświatę i wychowanie wyniosły 1113,7 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosły o 5,7%. Największy odsetek wydatków na ten cel przeznaczyły gmina Mały Płock (47,2%) i gmina miejska Sejny (38,2%), zaś najmniejszy – gmina Perlejewo (15,9%) i gmina Mielnik (16,1%). Wydatki w zakresie działu rodzina zamknęły się w kwocie 1051,4 mln zł i w porównaniu z 2019 r. zwiększyły się o 15,1%. Największy ich udział zanotowano w wydatkach gminy wiejskiej Wysokie Mazowieckie (34,2%) i gminy Wasilków (34,0%), zaś najmniejszy – w gminach Mielnik (11,4%) i Białowieża (15,5%).

W 2020 r. wydatki gmin w województwie podlaskim przypadające na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 5403 zł i były o 6,8% wyższe niż rok wcześniej. Najwięcej środków w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatkowały gminy Mielnik (10327 zł) oraz Puńsk (7811 zł), natomiast najniższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniosły gminy Nurzec-Stacja (4273 zł) i Dąbrowa Białostocka (4315 zł).

Gminy województwa podlaskiego zamknęły 2020 r. łączną nadwyżką budżetową w kwocie 187,6 mln zł (przed rokiem – nadwyżką w wysokości 90,5 mln zł). Dodatni wynik finansowy zanotowano we wszystkich rodzajach gmin, tj. w gminach wiejskich (w kwocie 120,5 mln zł), miejsko-wiejskich (49,4 mln zł) oraz w gminach miejskich (17,7 mln zł). Wśród 88 gmin, które wypracowały nadwyżkę budżetową największą grupę (53 gminy, tj. 60,2%) stanowiły gminy, w których relacja wyniku do dochodów ogółem nie przekroczyła 10%. Spośród 27 gmin, których budżety zamknęły się deficytem, 16 gmin (tj. 59,3%) charakteryzowało się relacją wyniku do dochodów ogółem poniżej 5%. Największą kwotę nadwyżki wykazała gmina miejska Augustów (9,5 mln zł), a największy deficyt budżetowy odnotowano w gminie miejskiej Bielsk Podlaski (15,2 mln zł).

Budżety powiatów
Powiats' budgets

W 2020 r. powiaty województwa podlaskiego osiągnęły dochody w wysokości 1037,0 mln zł, tj. o 1,4% wyższe w stosunku do uzyskanych w 2019 r. Stanowiły one 3,0% dochodów powiatów w kraju.

W omawianym roku najwyższe dochody uzyskał powiat białostocki – 186,8 mln zł (18,0% dochodów ogółem powiatów województwa podlaskiego), a najniższe – powiat sejneński – 35,0 mln zł (3,4%).

Dochody własne powiatów wyniosły 402,3 mln zł (o 1,0% mniej niż rok wcześniej) i stanowiły 38,8% dochodów ogółem, przy czym 13,0% dochodów ogółem uzyskano z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Odsetek dochodów własnych w dochodach ogółem tej grupy jednostek samorządu terytorialnego przekroczył przeciętny poziom w województwie w 3 powiatach. Najwyższy ich udział zanotowano w powiecie białostockim (56,6%), a najniższy – w monieckim (28,8%).

W 2020 r. powiaty otrzymały dotacje w wysokości 256,7 mln zł (o 7,5% mniej niż w poprzednim roku), co stanowiło 24,8% ich dochodów ogółem. Najwięcej otrzymano dotacji celowych (19,9% dochodów ogółem), w tym zwłaszcza dotacji z budżetu państwa przeznaczonych na zadania z zakresu administracji rządowej (11,7%). Najwyższy odsetek dotacji w dochodach ogółem odnotowano w powiecie sejneńskim (40,0%), a najniższy – w zambrowskim (16,5%).

Największy udział (36,4%) w dochodach powiatów miała subwencja ogólna z budżetu państwa, która wyniosła 378,0 mln zł, tj. o 11,7% więcej niż przed rokiem. Najwyższy jej odsetek zanotowano w powiecie zambrowskim (50,2%), a najniższy – w białostockim (16,2%). Na część oświatową przypadało 209,0 mln zł, tj. 55,3% subwencji ogólnej, a 20,2% łącznych dochodów powiatów.

Wykres 6. Struktura dochodów powiatów według rodzajów w 2020 r.
Chart 6. Powiats' revenue structure by types in 2020

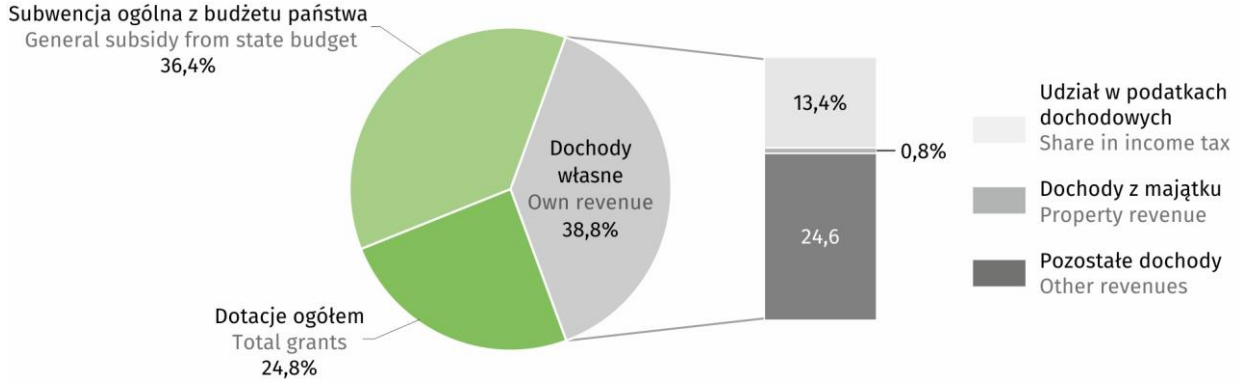

W analizowanym roku dochody powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 1389 zł i zwiększyły się o 1,8% w porównaniu z 2019 r. W skali województwa najwyższe dochody (1765 zł) przypadały na 1 mieszkańca powiatu sejneńskiego, zaś najniższe (1141 zł) na 1 mieszkańca powiatu łomżyńskiego.

W 2020 r. wydatki powiatów województwa podlaskiego wyniosły 989,4 mln zł, tj. o 4,0% więcej niż przed rokiem. Stanowiły one 3,1% wydatków powiatów w Polsce.

Najwyższe wydatki poniósł powiat białostocki w wysokości 182,0 mln zł (18,4% łącznych wydatków powiatów w województwie), a najniższe – powiat sejneński w kwocie 29,0 mln zł (2,9%).

W strukturze wydatków powiatów dominowały wydatki bieżące, które osiągnęły wartość 738,3 mln zł, czyli 74,6% ich ogólnej wartości. Były one o 9,0% wyższe niż w 2019 r. Istotną część wydatków bieżących (52,0% stanowiły środki przeznaczone na wynagrodzenia. Największy udział wydatków bieżących w ogólnej kwocie wydatków odnotowano w powiecie zambrowskim (88,8%), a najmniejszy – w wysokomazowieckim (60,3%). W 8 powiatach odsetek ten był wyższy niż przeciętnie w powiatach województwa.

Na wydatki majątkowe, stanowiące 25,4% wydatków ogółem, powiaty przeznaczyły 251,0 mln zł, czyli o 8,3% mniej niż w 2019 r. Środki te wydatkowano niemal w całości na zadania inwestycyjne. Największy udział wydatków przeznaczonych na te zadania odnotowano w wydatkach ogółem powiatu wysokomazowieckiego (39,7%), a najmniejszy – zambrowskiego (8,7%).

Wykres 7. Struktura wydatków powiatów według rodzajów w 2020 r.
Chart 7. Powiats' expenditure structure by types in 2020

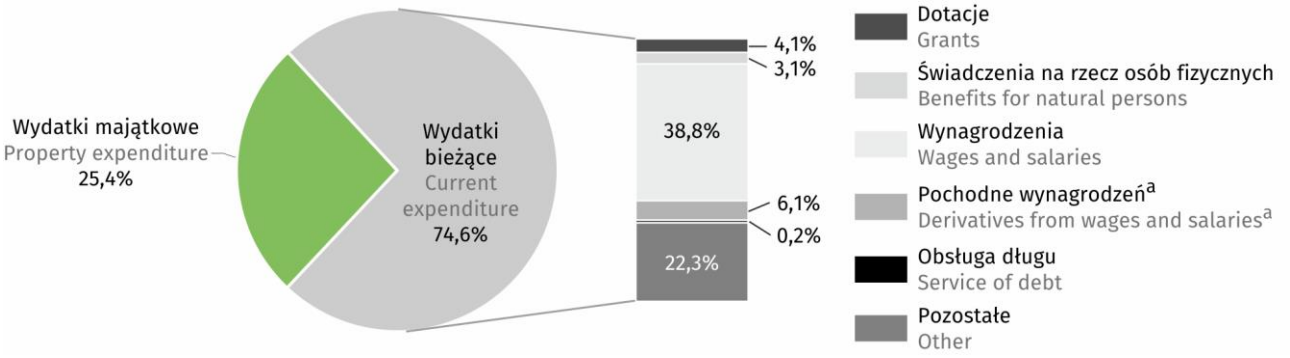

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.
a Including contributions to compulsory social security, to the Labour Fund and a contribution to the Bridging Retirement Pension Fund.

W strukturze wydatków powiatów według działów przeważały środki przeznaczone na transport i łączność (25,2%) oraz oświatę i wychowanie (21,6%). Najwyższy udział wydatków na transport i łączność odnotowano w powiatach łomżyńskim (50,6%) i wysokomazowieckim (37,8%), zaś w powiatach zambrowskim i grajewskim zarejestrowano najniższy udział wydatków na ten cel (odpowiednio 10,0% i 14,3%). Na oświatę i wychowanie największą część środków finansowych wydatkowano w powiatach zambrowskim (40,2%) i grajewskim (35,8%), zaś najmniejszą – w powiecie łomżyńskim (0,1%).

Powiaty województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydały 1325 zł, co oznacza wzrost o 4,4% w stosunku do poprzedniego roku. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca poniosły powiaty wysokomazowiecki (1755 zł) i sokólski (1673 zł). Najniższe wydatki na 1 mieszkańca zanotowano w powiecie łomżyńskim (902 zł).

W 2020 r. budżety powiatów województwa podlaskiego zamknęły się nadwyżką finansową, wynoszącą 47,6 mln zł. Dodatni wynik finansowy uzyskało 11 powiatów, w tym największą nadwyżkę zanotowano w powiecie łomżyńskim (12,1 mln zł). Deficyt wykazały tylko 3 powiaty – wysokomazowiecki (9,0 mln zł), sokólski (8,9 mln zł) i hajnowski (1,1 mln zł).

Budżety miast na prawach powiatu
Budgets of cities with a powiat status

W 2020 r. dochody budżetów miast na prawach powiatu województwa podlaskiego, tj. Białegostoku, Łomży i Suwałk ukształtowały się na poziomie 3212,1 mln zł, czyli o 3,0% wyższym niż w roku poprzednim. Dochody te stanowiły 3,2% dochodów miast na prawach powiatu w Polsce.

W strukturze dochodów miast na prawach powiatu w województwie dominowały dochody własne (44,8%), które w 2020 r. osiągnęły wartość 1437,8 mln zł, tj. o 1,3% niższą niż przed rokiem. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem kształtował się następująco: w Białymstoku – 45,6%, Suwałkach – 44,0%, a w Łomży – 41,6%. Najwyższy odsetek dochodów własnych tej grupy jednostek samorządu terytorialnego (41,3% dochodów własnych i 18,5% dochodów ogółem) stanowiły udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 594,3 mln zł oraz dochody z podatku od nieruchomości w wysokości 251,8 mln zł (17,5% dochodów własnych i 7,8% dochodów ogółem).

Dotacje stanowiły 31,5% dochodów miast na prawach powiatów. Z tego tytułu omawiane jednostki samorządu terytorialnego województwa podlaskiego otrzymały 1012,2 mln zł, tj. o 4,9% więcej niż przed rokiem. Najwyższy udział dotacji w dochodach zanotowano w Białymstoku (31,9%), natomiast niższy wystąpił w Suwałkach i Łomży (odpowiednio 31,1% i 30,3%). W łącznej sumie dotacji znaczący udział (66,8%) miały dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej w wysokości 676,6 mln zł (21,1% dochodów ogółem), które wzrosły o 19,9% w skali roku. Ich najwyższy odsetek w dochodach ogółem odnotowano w Suwałkach (23,7%), a najniższy – w Białymstoku (20,3%).

Budżety miast na prawach powiatu zasilane były również subwencją ogólną z budżetu państwa, która w 2020 r. wyniosła 762,1 mln zł, co stanowiło 23,7% wpływów ogółem. W porównaniu z 2019 r. dochody z tego tytułu zwiększyły się o 9,4%. Subwencja ogólna stanowiła 28,1% dochodów Łomży, 24,9% – Suwałk, a 22,6% – Białegostoku. Na część oświatową przypadało 699,8 mln zł, tj. o 10,2% więcej środków niż przed rokiem. Kwota ta stanowiła 91,8% subwencji ogólnej i 21,8% dochodów ogółem miast na prawach powiatu.

Wykres 8. Struktura dochodów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2020 r.
Chart 8. Revenue structure of cities with a powiat status by types in 2020

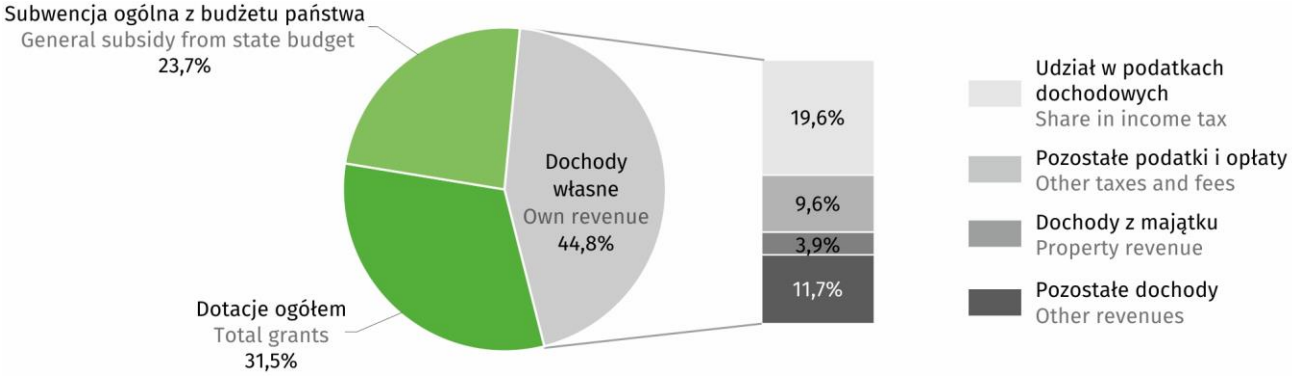

W 2020 r. dochody miast na prawach powiatu przypadające na 1 mieszkańca wyniosły 7467 zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 3,0%. W skali województwa najwyższe dochody na 1 mieszkańca, wynoszące 7528 zł, odnotowano w Białymstoku, a najniższe – 7301 zł – w Suwałkach.

Wydatki miast na prawach powiatu w województwie podlaskim zamknęły się kwotą 3278,0 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 0,1%. Stanowiły one 3,2% wydatków miast na prawach powiatu w Polsce. Z ogólnej kwoty wydatków omawianych jednostek samorządu terytorialnego w województwie 69,4% zrealizowano w Białymstoku, 15,8% – w Suwałkach, a pozostałe 14,8% – w Łomży.

Wykres 9 Struktura wydatków miast na prawach powiatu według rodzajów w 2020 r.
Chart 9 Expenditure structure of cities with a powiat status in 2020

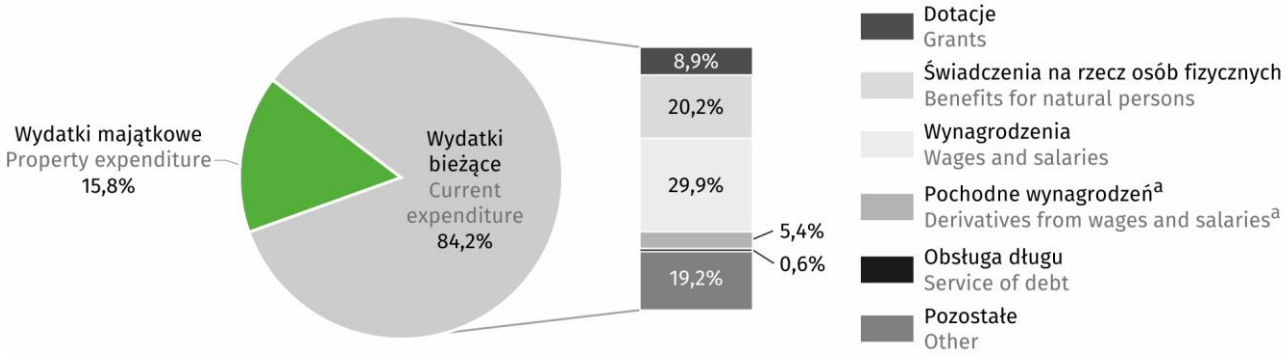

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.
a Including contributions to compulsory social security, to the Labour Fund and a contribution to the Bridging Retirement Pension Fund.

W strukturze wydatków miast na prawach powiatu według rodzajów przeważały wydatki bieżące, które ukształtowały się na poziomie 2759,4 mln zł (tj. o 9,2% wyższym niż w roku poprzednim) i stanowiły 84,2% wydatków ogółem. Najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w Suwałkach (85,8%), a najniższy – w Łomży (79,5%). Znaczna ich część – 980,7 mln zł, tj. 35,5% wydatków bieżących i 29,9% wydatków ogółem – przeznaczona została na wynagrodzenia i było to o 9,7% więcej niż przed rokiem. Drugą pod względem wysokości kwotę – 663,5 mln zł, tj. 24,0% wydatków bieżących i 20,2% wydatków ogółem – przeznaczono na świadczenia na rzecz osób fizycznych.

Miasta na prawach powiatu przeznaczyły na wydatki majątkowe 518,6 mln zł, czyli o 30,6% mniej niż w 2019 r. Środki te wydatkowano niemal w całości (98,6%) na zadania inwestycyjne. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wyniósł 15,6% wobec 22,6% przed rokiem, przy czym najwyższy ich odsetek zanotowano w Łomży (20,3%), natomiast najniższy – w Suwałkach (13,9%).

Analiza wydatków miast na prawach powiatu według działów klasyfikacji budżetowej wykazała, że w 2020 r. najwyższą kwotę przeznaczono na oświatę i wychowanie – 1130,4 mln zł (34,5% wydatków ogółem), tj. o 10,6% więcej niż przed rokiem. Najwyższy udział środków przeznaczonych na ten cel (35,1%) zanotowano w wydatkach Suwałk, a najniższy (32,6%) – w Łomży. Kolejnym działem, na który wydatkowano znaczną część środków finansowych była rodzina – 663,6 mln zł (20,2% wydatków ogółem), tj. o 21,7% więcej niż rok wcześniej. Najwyższy odsetek funduszy przeznaczonych na ten dział odnotowano w Suwałkach (22,9%), a najniższy – w Łomży (19,0%).

Miasta na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydały 7620 zł, tj. o 0,1% więcej niż przed rokiem. Spośród omawianych jednostek najwyższe wydatki na 1 mieszkańca poniosło miasto Łomża (7754 zł), następnie Białystok (7643 zł), a najniższe – Suwałki (7405 zł).

W 2020 r. łączny wynik finansowy miast na prawach powiatu w województwie podlaskim był ujemny i wyniósł minus 65,9 mln zł. Jego wartość wynikała z deficytu trzech miast na prawach powiatu, tj. Białegostoku na poziomie 34,2 mln zł, Łomży – 24,4 mln zł oraz Suwałk – 7,3 mln zł.

Budżet województwa
Voivodship budget

W 2020 r. dochody województwa podlaskiego wyniosły 840,6 mln zł i były o 4,9% niższe niż w roku poprzednim. Stanowiły one 4,0% dochodów województw w Polsce.

Dochody własne województwa ukształtowały się na poziomie 266,3 mln zł (o 56,2% wyższym niż rok wcześniej) i stanowiły 31,7% jego dochodów ogółem. Wśród dochodów własnych 98,2 mln zł, tj. 36,9% pochodziło z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych. Było to o 12,6% więcej niż rok wcześniej.

Wykres 10. Struktura dochodów województwa według rodzajów w 2020 r.
Chart 10. Voivodship revenue structure by types in 2020

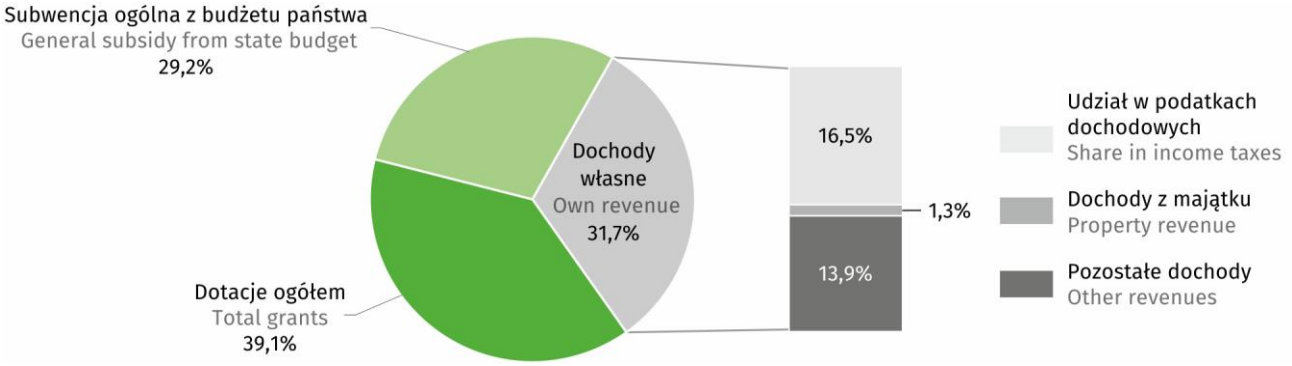

Znaczna część dochodów województwa podlaskiego (39,1%) pochodziła z dotacji, które w 2020 r. osiągnęły wartość 328,9 mln zł i były o 39,0% niższe niż w poprzednim roku. Dominowały wśród nich dotacje lub płatności przekazane w ramach budżetu środków europejskich na finansowanie i współfinansowanie projektów i programów realizowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego występującą w charakterze beneficjenta tylko w zakresie programów realizowanych w ramach perspektywy finansowej 2014–2020. Wyniosły one 289,7 mln zł i stanowiły 34,5% dochodów województwa oraz 88,1% dotacji ogółem.

Dochody województwa podlaskiego uzupełniała subwencja ogólna, która w omawianym roku ukształtowała się na poziomie 245,4 mln zł (o 40,5% wyższym niż w 2019 r.), a jej udział w dochodach województwa wyniósł 29,2%. Najwięcej środków z subwencji pochodziło z części wyrównawczej – 127,7 mln zł (15,2% dochodów ogółem).

W 2020 r. dochody województwa podlaskiego przypadające na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 714 zł (o 4,7% niższym niż rok wcześniej), w tym dochody własne na 1 mieszkańca wyniosły 226 zł (o 56,5% więcej niż w 2019 r.).

W 2020 r. wydatki województwa podlaskiego zamknęły się w kwocie 861,0 mln zł, tj. o 12,7% niższej niż w roku poprzednim. Stanowiły one 4,4% wydatków województw w kraju.

W wydatkach województwa 50,5% stanowiły wydatki majątkowe. W analizowanym roku osiągnęły one wartość 434,7 mln zł, (czyli o 30,9% niższą niż w 2019 r.) i niemal w całości (99,2%) były przeznaczone na inwestycje.

Wykres 11. Struktura wydatków województwa według rodzajów w 2020 r.
Chart 11. Voivodship expenditure structure by types in 2020

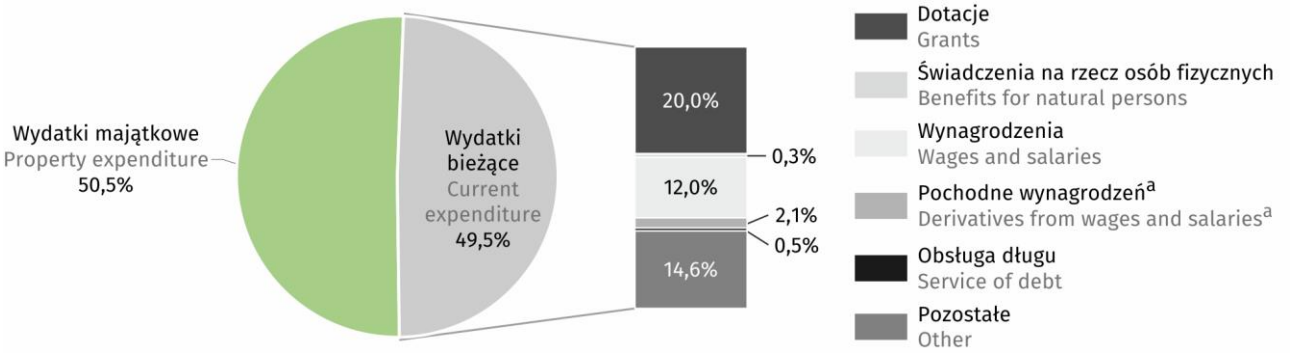

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.
a Including contributions to compulsory social security, to the Labour Fund and a contribution to the Bridging Retirement Pension Fund.

Wydatki bieżące województwa wyniosły 426,3 mln zł, a ich udział w wydatkach ogółem ukształtował się na poziomie 49,5%. W odniesieniu do poprzedniego roku wydatki bieżące wzrosły o 19,1%.

W strukturze wydatków województwa podlaskiego według działów klasyfikacji budżetowej przeważały środki na cele związane z transportem i łącznością – 490,5 mln zł (57,0% wydatków ogółem). W 2020 r. wydatkowano ich o 22,7% mniej niż w 2019 r.

W 2020 r. wydatki samorządu województwa podlaskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 732 zł (tj. o 12,5% mniej niż rok wcześniej), z czego 367 zł (o 30,4% mniej niż w 2019 r.) wydatkowano na inwestycje.

Budżet samorządu województwa podlaskiego w 2020 r., podobnie jak przed rokiem, zamknął się deficytem, który wyniósł 20,4 mln zł.

Uwagi metodyczne

Przez **gospodarkę finansową** jednostek samorządu terytorialnego rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157 poz. 1241, z późn. zm.), jak również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23, z późn. zm.).

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy i rozdziały — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku.

Prezentowane dane opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

Na **dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

1) dochody własne, tj.:
   a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
   b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbowa,
   c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
   d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;
2) dotacje:
   a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
   b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 205 i 625), według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.),
   c) otrzymane z funduszy celowych,
   d) pozostałe dotacje;
3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego obejmują:
1) wydatki bieżące, tj.:
   a) dotacje, w tym dla samorządowych zakładów budżetowych,
   b) świadczenia na rzecz osób fizycznych,
   c) wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym: wynagrodzenia, pochodne do wynagrodzeń, zakup materiałów i usług,
   d) wydatki bieżące na obsługę długu publicznego,
   e) pozostałe wydatki bieżące;
2) wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne.

Wynik finansowy budżetu jednostki samorządu terytorialnego (nadwyżka/deficyt) to odpowiednio dodatnia lub ujemna różnica między dochodami a wydatkami jednostki samorządu terytorialnego.

Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Informacje za rok 2020 zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem".

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Przy przeliczaniu dochodów i wydatków na 1 mieszkańca przyjęto liczbę ludności według faktycznego miejsca zamieszkania w dniu 30 czerwca.

Methodological notes

Public finance includes processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining such processes is the Act on Public Finances of 27 August 2009 (Journal of Laws 2019 item 869, with later amendments) and regulations introducing the Act on Public Finances (Journal of Laws 2009 No 157 item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2020 item 713, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2020 item 920), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2020 item 1668) and the Act of 13 November 2003 on Revenues of Local Government Units (Journal of Laws 2020 item 23, with later amendments).

Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances.

Revenue and expenditure of the state budget and of the budgets of local governments are grouped in accordance with the provisions in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into sections and subsections — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure.

The presented data were compiled in accordance with the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, specified by the Minister of Finance in the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

Budget revenue of local government units comprises:

1) own revenue, i.e.:
   a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
   b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
   c) revenue from property, e.g. revenue from renting and leasing as well as agreements of a similar character,
   d) funds for additional financing of own tasks from other sources;
2) grants:
   a) grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realised on the basis of agreements with government administration bodies,
   b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 205 and 625), according to the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, as stated in Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 (Journal of Laws 2014 item1053, with later amendments),
   c) received from appropriated funds,
   d) other grants;
3) general subsidy from the state budget, comprising equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts).

Budget expenditure of local government units comprise:
1) current expenditure, i.e.:
   a) subsidies, including the ones for local government budgetary establishments,
   b) benefits for natural persons,
   c) current expenditure of budgetary units, including wages and salaries, derivatives from wages and salaries, purchase of goods and services,
   d) current expenditure on service of public debt,
   e) other current expenditure;
2) property expenditure, including investment ones.

Financial result of a local government unit (surplus/deficit) is a positive or a negative difference between revenue and expenditure of a local government unit.

Information concerning local government units' budget is presented on the basis of reporting of the Ministry of Finance.

Information for 2020 are presented on the basis of data that are semi-finalised and may differ from the ones published in next elaborations of the Statistical Office.

Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

Relative numbers (indices, percentages) are calculated on the basis of absolute data expressed with a higher precision than that in the tables.

When computing per capita revenue and expenditure, a number of population by an actual place of residence as of 30 June has been adopted.